

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 139/23

Luxembourg, 14. september 2023

Sodba Sodišča v zadevi C-27/22 | Volkswagen Group Italia in Volkswagen Aktiengesellschaft

Načelo *ne bis in idem* se uporablja za sankcije, naložene na področju nepoštenih poslovnih praks, ki so opredeljene kot upravne sankcije kazenske narave

To načelo izključuje, da bi se, kadar obstaja pravnomočna odločba – tudi če je ta odločba poznejša – kazenski pregon za ista dejanja lahko začel ali nadaljeval

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (AGCM) je 4. avgusta 2016 družbama Volkswagen Group Italia SpA (VWGI) in Volkswagen Aktiengesellschaft (VWAG) naložil globo v višini 5 milijonov EUR zaradi nepoštenih poslovnih praks v razmerju do potrošnikov. Te prakse so se na eni strani nanašale na trženje – v Italiji od leta 2009 – dizelskih vozil, v katerih je bila programska oprema, ki omogoča izkrivljanje meritev ravni emisij dušikovih oksidov (NOx) med preizkusi emisij onesnaževal, in na drugi strani na objavljane oglasne sporočile, v katerih je bil poudarjena skladnost teh vozil z merili, določenimi z okoljskimi predpisi. Družbi VWGI in VWAG sta to odločbo izpodbijali pred deželnim upravnim sodiščem za Lacij (Italija). Medtem je državno tožilstvo v Braunschweigu (Nemčija) družbi VWAG naložilo globo v višini 1 milijarde EUR, ker je ta družba kršila določbe zakona o upravnih prekrških – s katerimi je sankcionirana kršitev, iz malomarnosti, obveznosti nadzora dejavnosti podjetij – z razvojem programske opreme in namestitvijo navedene programske opreme v 10,7 milijona dizelskih vozil, prodanih po vsem svetu (od tega 700.000 v Italiji). Nemška odločba je 13. junija 2018 postala pravnomočna, ker je družba VWAG plačala globo in se formalno odpovedala vložiti pritožbe. Družbi VWGI in VWAG sta se sklicevali na nezakonitost italijanske odločbe, do katere je prišlo naknadno, zaradi **kršitve načela *ne bis in idem***. To načelo prepoveduje kumulacijo postopkov in sankcij kazenske narave za ista dejanja in proti isti osebi. Določeno je v členu 50 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

Italijanski državni svet, pri katerem je bila po zavrnitvi tožbe na prvi stopnji vložena pritožba, **je Sodišču postavil vprašanje, ali se to načelo v obravnavanem primeru uporablja.**

Sodišče je v sodbi, razglašeni danes, **na vprašanje, ali je mogoče sankcije, izrečene zaradi nepoštenih poslovnih praks, opredeliti kot upravne sankcije kazenske narave, odgovorilo pritrdilno.** Sodišče je poudarilo, da so pri presoji kazenske narave zadevnih postopkov in sankcij upoštevna tri merila:

- v zvezi s prvim merilom, ki se nanaša na pravno opredelitev kršitve v nacionalnem pravu, je Sodišče ugotovilo, da uporaba člena 50 Listine o temeljnih pravicah ni omejena samo na postopke in sankcije, ki so v nacionalnem pravu opredeljeni kot „kazenski“, ampak – ne glede na tako opredelitev v notranjem pravu – zajema tudi postopke in sankcije, za katere je treba šteti, da imajo kazensko naravo;
- v zvezi z drugim merilom, ki se nanaša na naravo kršitve, je Sodišče pojasnilo, da je treba preveriti, ali zadevna sankcija sledi predvsem represivnemu cilju;
- v zvezi s tretjim merilom, ki se nanaša na stopnjo strogosti sankcije, ki se lahko izreče zadevni osebi, je

Sodišče opozorilo, da se ta presoja glede na najvišjo kazen, določeno v upoštevni določbah.

Ob upoštevanju teh treh meril je **Sodišče ugotovilo, da denarna sankcija, ki jo družbi naloži nacionalni organ, pristojen za varstvo potrošnikov, zaradi nepoštenih poslovnih praks, pomeni kazensko sankcijo, čeprav je v nacionalni ureditvi opredeljena kot upravna sankcija, kadar sledi represivnemu cilju in izkazuje visoko stopnjo strogosti.**

Dalje, **Sodišče je na vprašanje, ali načelo *ne bis in idem* nasprotuje nacionalni ureditvi, ki dovoljuje ohranitev kazenske globe, naložene pravni osebi zaradi nepoštenih poslovnih praks, v primeru, v katerem je bila ta v zvezi z istim dejanskim stanjem kazensko obsojena v drugi državi članici, tudi če je bila ta obsodba izrečena po izdaji odločbe, s katero je bila naložena ta globa, vendar je postala pravnomočna, preden je postala pravnomočna sodba, s katero je bilo odločeno o pravnem sredstvu, vloženem zoper to odločbo, odgovorilo pritrdilno.** Načelo *ne bis in idem* namreč izključuje, da bi se, kadar obstaja pravnomočna odločba, kazenski pregon za ista dejanja lahko začel ali nadaljeval; to načelo se uporablja, ko kazenska odločba postane pravnomočna, ne glede na to, na kakšen način ta odločba postane pravnomočna. Vendar se to načelo lahko uporablja le, če sta dejanski stanji, na kateri se nanašata oba postopka ali obe zadevni sankciji, identični; ne zadostuje torej, da sta dejanski stanji podobni.

Nazadnje, Sodišče je odgovorilo na vprašanje, pod katerimi pogoji je mogoče upravičiti omejitve uporabe načela *ne bis in idem*. **Sodišče je razsodilo, da je omejitev uporabe načela *ne bis in idem* dovoljena, tako da se omogoči kumulacija postopkov ali sankcij za ista dejanja, če so izpolnjeni trije pogoji:** ta kumulacija ne sme pomeniti pretiranega bremena za zadevno osebo; na podlagi jasnih in natančnih pravil mora biti mogoče predvideti, katera dejanja in opustitve so lahko predmet kumulacije, in nazadnje, zadevni postopki morajo biti vodeni dovolj usklajeno in časovno povezano.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in po potrebi povzetek](#) sodbe sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 43032793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 22964106.

Ostanite povezani!

